

Y Tyllgoed: Llwybrau Diogel yn y Gymuned 2018/19: Ysgol Plasmawr

Disgrifiad o Gynnig y Cynllun

Cafodd pryderon eu codi mewn perthynas â chyflymderau cerbydau uchel a'r cyfleusterau o ran croesfannau i gerddwyr ar y llwybrau cerdded i Ysgol Gyfun Gymraeg ac Ysgol Gynradd Peter Lea. Cyflymder uchel y traffig a phryder ynghylch damweiniau oherwydd y cyflymder hwnnw yw un o'r rhesymau a roddir yn gyson dros beidio â gadael i ddisgyblion gerdded i'r ysgol, sy'n golygu eu bod yn mynd i'r ysgol mewn car preifat. Mae hyn yn arwain at lefelau traffig uwch, tagfeydd a llygredd ond mae hefyd yn arwain at lefelau isel o ymarfer corff ac effeithiau negyddol ar iechyd disgyblion.

Mae'r Cyngor wedi cyflwyno bid ar gyfer grant Llwybrau Diogel yn y Gymuned gan Lywodraeth Cymru ar gyfer 2018/19 er mwyn darparu'r gwelliannu diogelwch ffordd canlynol.

- Croesfan pelican ar Ffordd Plas Mawr (i'r de o'r gyffordd gyda Ffordd Pentrebaen) i'w huwchraddio i groesfan pâl plattform
- Darparu croesfan sebra plattform newydd ar Ffordd Pwllmelin, ger y gyffordd â Ffordd Plas Mawr.
- Plattform cyflymder presennol ar Waterhall Road i'w uwchraddio i groesfan sebra plattform
- Dileu'r culhad blaenoriaeth blaenorol ar Ffordd Pentrebaen i'r gorllewin o fynedfa'r ysgol, mae hyn i'w ddisodli gan groesfan sebra plattform
- Darparu tri phlatfform cyflymder newydd ar Keyston Road.
- Terfyn cyflymder 20mya presennol i'w uwchraddio a'i ymestyn, i gynnwys nodweddion porth wedi'u gwella, arwyddion a marciau ar y ffordd

Bydd y project yn gwella diogelwch ar y ffordd, yn arbennig i gerddwyr a beicwyr.

Gwybodaeth ychwnaegol ynghylch mesurau rheoli traffig

Parthau 20 mya. Wrth deithio 20mya y pellter stopio i gar yw 12 metr (40 troedfedd), o gymharu â 24 metr (75 troedfedd) wrth deithio 30 mya. Mewn damwain bydd perygl o 1 mewn 20 yn unig y bydd car yn lladd cerddwr, o gymharu â pherygl o 1 mewn 2 wrth deithio 30 mya. Mae'r ffactorau hyn yn cyfuno i leihau'r perygl i holl ddefnyddwyr y ffordd. Yn achos cerddwyr mae defnyddio croesfan ac, os oes angen, cerdded ar y ffordd, yn llawer mwy diogel a derbyniol. Mae'n ofyniad statudol bod parthau 20mya yn cynnwys **nodweddion arafu traffig** gyda dim mwy na 100 metr rhyngddynt, a rhaid i'r rhain fod wedi eu dylunio i sicrhau bod cerbydau yn teithio ar gyflymder cyfartalog o 20 mya.

Nodweddion Arafu Traffig. Mae'r term hwn yn cyfeirio at fesurau rheoli traffig ffisegol penodol sy'n gorfodi gyrrwyr i leihau cyflymder cerbydau. Mae'r rhain yn cynnwys twmpathau ffordd, clustogau arafu, byrddau arafu, rhwystrau culhau'r ffordd, rhwystrau igam-ogamu, pyrth arafu, cylchfannau a nodweddion tebyg eraill.

Gorchymyn Rheoleiddio Traffig. Cyfyngiadau yw'r rhain, a osodir ar y Briiffordd, sy'n cyfarwyddo, rheoli neu wahardd symudiadau defnyddwyr y ffordd. Er enghraifft, cyfyngiadau cyflymder 20 mya. Dim Mynediad. Dim Troi i'r Dde. Traffig Unffordd. Dim Aros. Rhaid i'r rheoliadau hyn fynd trwy broses gyfreithiol hir. Os cânt eu cymeradwyo, gosodir arwyddion neu linellau ar y safle a bydd yr Heddlu neu eu Wardeniaid Traffig yn eu gorfodi.

Bwrdd Arafu. Amrywiaeth yw hwn ar y twmpath arafu lle mae pen uchaf y rhan ddyrchafedig (y bwrdd) dros ddwy fetr o led. Mae hyn yn achosi llai o anesmwythdra i deithwyr bws gan fod yr ardaloedd codi a disgyn wedi eu gwahanu gan y darn dyrchafedig. Defnyddir y rhain weithiau ar y cyd â chroesfannau cerddwyr er mwyn lleihau cyflymder a gwneud y groesfan yn fwy gweladwy i yrrwyr.

Croesfan Sebra. Mae'r math hon o groesfan yn addas ar gyfer safleoedd sydd â lefelau canolig o alw gan gerddwyr a llif traffig lle nad oes cyfiawnhad dros **groesfan pâl**. Gall wasanaethu cerddwyr yn well, gan nad oes amser aros penodedig cyn cael yr hawl i groesi. Gellir eu cyfuno'n hawdd â **rhwystrau ymwithiol** sy'n gwella gwelededd i gerbydau, yn lleihau'r pellteroedd croesi ac yn egluro bod cerddwyr yn bwriadu croesi'r ffordd.

Croesfan Sebra â Bwrdd. **Croesfan sebra** sy'n cynnwys bwrdd arafu, neu sydd ar **gyffordd fwrdd**, yn rhan o fesurau ehangach i arafu traffig neu ar ei ben ei hun.

Croesfan Pâl. Mae hwn yn ddatblygiad o'r groesfan pelican ac mae'n darparu ar gyfer cerddwyr a cherbydau. Fe'i defnyddir lle nad yw croesfan sebra yn briodol am amryw resymau, er enghraifft, oherwydd y byddai'n achosi gormod o oedi i gerbydau, neu'n rhy agos i arwyddion traffig, neu os yw cyflymder cerbydau'n rhy uchel. O gymharu â chroesfan pelican, mae'r goleuadau dyn coch neu wyrdd sy'n fflachio i'w cael ar y botwm a bwysir yn hytrach nag ar ochr arall y ffordd ac nid oes golau ambr yn fflachio i fodurwyr. Mae'r amser croesi yn amrywio yn ôl cyflymder y cerddwyr wrth groesi'r ffordd a gellir canslo'r cais i groesi os yw'r cerddwr yn symud o'r groesfan neu os yw wedi croesi'r ffordd cyn cael yr arwydd gwyrrdd. Mae pob croesfan newydd a reolir gan signalau yn cynnwys 'côn cyffyrddol sy'n cylchdroi' o dan yr uned pwysu botwm, ac fe'i defnyddir gan bobl sydd â nam ar eu golwg i ddynodi pryd bydd y traffig wedi cael golau coch.

Croesfan Pâl â Bwrdd. **Croesfan pâl** sy'n cynnwys **bwrdd arafu**, neu sydd wedi ei leoli wrth gyffordd fwrdd, un ai yn rhan o fesurau ehangach i arafu traffig neu ar ei ben ei hun.

Porth Cul Blaenoriaethol. Mesur arafu traffig gyda **rhwystrau ymwithiol** yn culhau'r ffordd fel mai ond un cerbyd ar y tro all deithio drwy'r porth. Ym mhob cynllun newydd i gulhau ffyrdd, rhoddir blaenoriaeth i geir sy'n teithio o un cyfeiriad. Gallant hefyd gynorthwyo cerddwyr i groesi'r ffordd oherwydd bod y ffordd yn gulach a bod gwell gwelededd. Maen nhw'n fwyaf effeithiol pan fo nifer tebyg o gerbydau yn defnyddio'r ffordd i'r ddau gyfeiriad, gyda 10 i 20 o gerbydau y funud yn ystod yr awr frig.

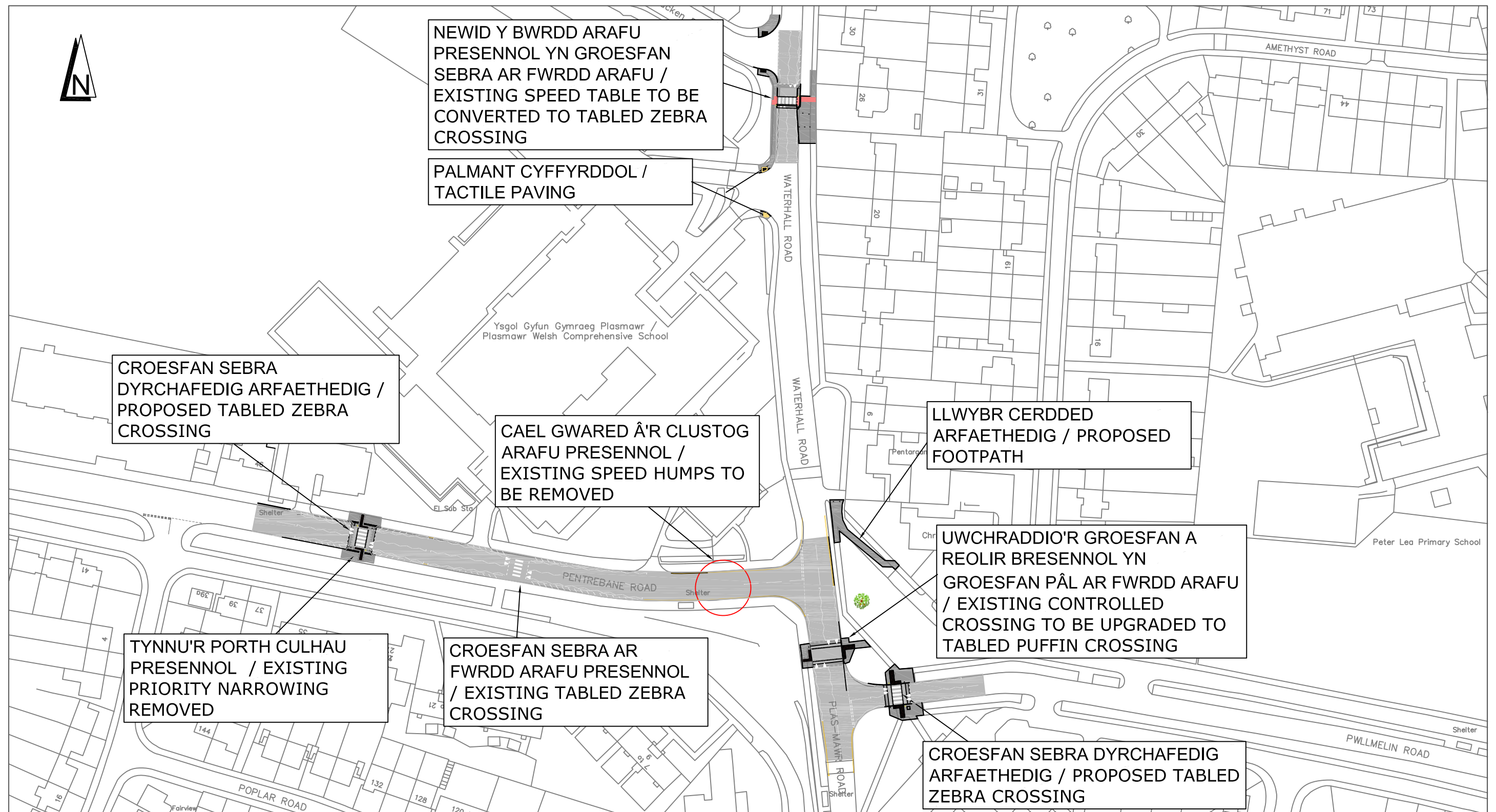
Lleoedd Croesi i Gerbydau Mae lle croesi i gerbydau yn eich galluogi i gael mynediad at eich eiddo mewn modd cyfreithiol, diogel a hawdd pan ydych yn defnyddio car neu gerbyd domestig arall. Mae hyn yn golygu bod cyrbau'n cael eu gostwng ("cwrbyn isel") i lefel y lôn gerbydau a bod y droedffordd, neu lain ymyl, yn cael ei chryfhau i ddal pwysau'r cerbydau sy'n ei chroesi. Mae'n drosedd i yrru ar droedffordd oni bai bod lle croesi i gerbydau wedi'i awdurdodi a'i osod. Yn ogystal â rhesymau diogelwch, gallech ddifrodi'r droedffordd neu unrhyw bibellau neu geblau sydd wedi'u claddu o dan y droedffordd. Mae'r lle croesi yn eich galluogi i basio'n ddiogel o'r lôn gerbydau, gan beidio â rhwystro'r briffordd.

Fel rhan o'n cynlluniau gwella, mae'n bosibl darparu lle croesi newydd i gerbydau, yn amodol ar y telerau ac amodau angenrheidiol. Ond, rhaid i'r rheiny sy'n ceisio lle croesi i gerbydau gael Cytundeb Priffordd gennym o flaen llaw. Yn dibynnu ar sut y mae'r ffordd wedi'i Dosbarthu, efallai y bydd yn angenrheidiol cael Caniatâd Cynllunio hefyd. Mae mwy o wybodaeth ar gael yn www.caerdydd.gov.uk

Parth Diogelwch Ysgol: Bydd gan barth diogelwch ysgol fel rheol "borth" i'r parth ar ffurf ffordd ddwyffordd yn culhau ac arwyddion rhybudd ysgol a bydd yn cynnwys dulliau arafu traffig a chroesfan i gerddwyr ynghyd a chyfyngiadau a rheolaeth barcio. Y bwriad yw lleihau cyflymder traffig yng nghyffiniau gatiâu'r ysgol, i gynyddu ymwybyddiaeth gyrwyr eu bod yn dynesu at ysgol ac i ddarparu adnoddau mwy diogel a chyfleus i gerddwyr (yn enwedig disgyblion ysgol) o fewn y parth. Bydd yr union nodweddion gaiff eu cynnwys mewn parth diogelwch ysgol yn ddibynnol ar ffactorau fel gosodiad y safle, nifer y mynedfeydd i'r ysgol, maint a chyflymder y traffig.

Mae'r Cyngor yn ymgynghori ar y cynnig i weithredu cynllun rheoli traffig yn seiliedig ar y cynllun.

Mae rhagor o fanylion am yr ymgynghori hwn ar gael yn www.caerdydd.gov.uk/transportprojects ar y ddolen 'gweld ymgynghoriadau'. Fel arall, e-bostiwch Projectautrafnidiaeth@caerdydd.gov.uk neu ffoniwch 029 2087 3802 i ofyn am gopi papur. Os hoffech wneud unrhyw sylwadau am y cynnig rhowch wybod i ni erbyn **28/05/2018**

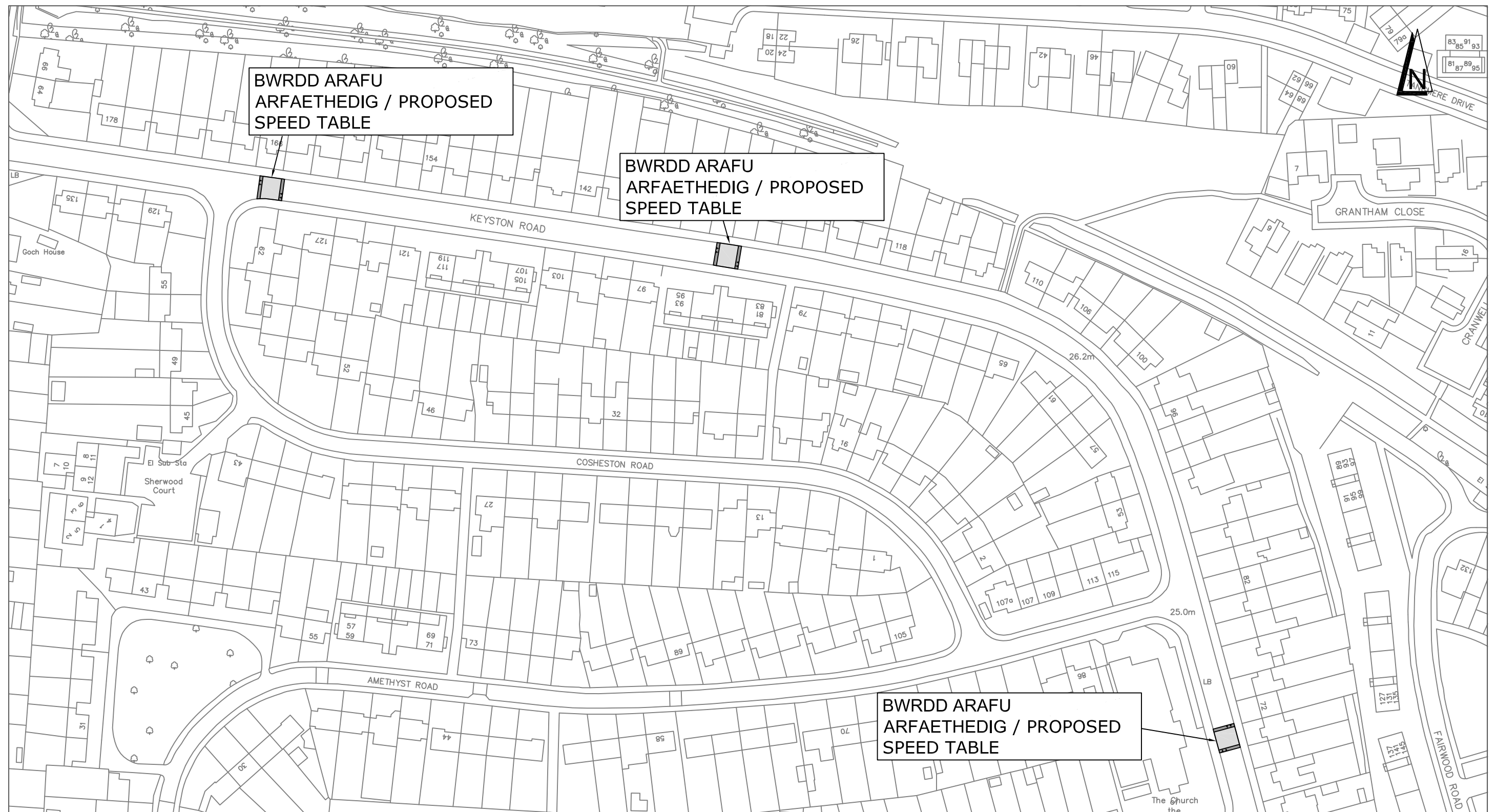

The Council is consulting on the proposal to implement a traffic management scheme based on the plan shown.

Further details about this consultation are available at Cardiff.gov.uk/TransportProjects using the 'view consultations' link. Alternatively, please e-mail TransportProjects@cardiff.gov.uk or telephone 029 2087 3802 to request a paper copy. If you would like to make any comments about this proposal please let us know by **28/05/2018**

Mae'r Cyngor yn ymgynghori ar y cynnig i weithredu cynllun rheoli traffig yn seiliedig ar y cynllun.

Mae rhagor o fanylion am yr ymgynghori hwn ar gael yn www.caerdydd.gov.uk/transportprojects ar y ddolen 'gweld ymgynghoriadau'. Fel arall, e-bostiwch Projectautrafnidiaeth@caerdydd.gov.uk neu ffoniwch 029 2087 3802 i ofyn am gopi papur. Os hoffech wneud unrhyw sylwadau am y cynnig rhowch wybod i ni erbyn **28/05/2018**

The Council is consulting on the proposal to implement a traffic management scheme based on the plan shown.

Further details about this consultation are available at Cardiff.gov.uk/TransportProjects using the 'view consultations' link. Alternatively, please e-mail TransportProjects@cardiff.gov.uk or telephone 029 2087 3802 to request a paper copy. If you would like to make any comments about this proposal please let us know by **28/05/2018**